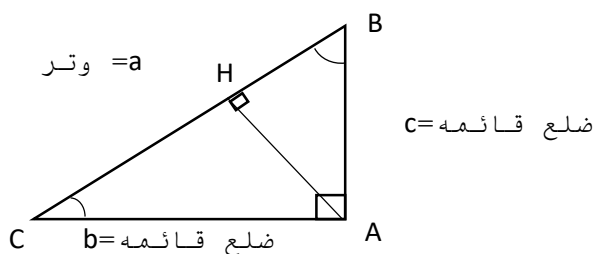

جلسه اول : نسبت‌های مثلثاتی در مثلث (قائم الزاویه)

$$\sin C = \frac{c}{a} = \frac{\text{مقابل}}{\text{وتر}}$$

$$\tan C = \frac{c}{b} = \frac{\text{مقابل}}{\text{مجاور}}$$

$$\cos C = \frac{b}{a} = \frac{\text{مجاور}}{\text{وتر}}$$

$$\cot C = \frac{b}{c} = \frac{\text{مجاور}}{\text{مقابل}}$$

$\sin$ ، $\cos$ ، tg ، $cotg$
 سینوس ، کسینوس ، تانژانت ، کتانژانت
 نسبت‌های مثلثاتی نامیده می‌شوند.

(سینوس و برادرانش)

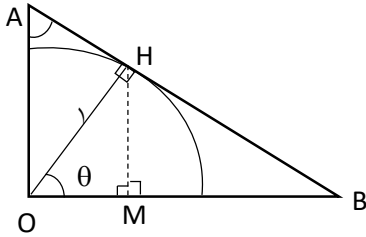
◆ یادآوری : در مثلث قائم الزاویه شکل بالا

$$a^2 = b^2 + c^2$$

$$AH^2 = BH \times HC$$

$$AB^2 = BH \times a$$

$$AC^2 = CH \times a$$

مثال : در مثلث قائم الزاویه OAB ارتفاع $OH=1$ ،

دایره به شعاع OH به خط AB مماس است.

توجه به شکل BH, AH, OM, MH, OB, OA

برحسب نسبتهای مثلثاتی θ بدست آورید.

در این شکل پنج مثلث قائم الزاویه دیده می شود در مرحله اول مثلث $\triangle OMH$ را در نظر می گیریم.

$$\triangle OMH \quad \hat{M} = 90^\circ \rightarrow \sin\theta = \frac{MH}{OH} = \frac{MH}{1} \rightarrow MH = \sin\theta$$

$$\cos\theta = \frac{OM}{OH} = OM \rightarrow OM = \cos\theta$$

در مرحله بعدی مثلث $\triangle OHA$ را در نظر می گیریم زاویه A و θ هر دو زاویه متمم AOH هستند و در نتیجه با هم برابرند و در نتیجه $A = \theta$ دقت کنید در مثلث OHA و تر $OA =$

$$\sin A = \sin\theta = \frac{OH}{OA} = \frac{1}{OA} \rightarrow OA = \frac{1}{\sin\theta}$$

نسبت $\frac{1}{\sin\theta}$ را $\operatorname{cosec}\theta$ می نامیم در همین مثلث

$$\operatorname{Cotg} A = \frac{AH}{OH} = \frac{AH}{1} \rightarrow AH = \operatorname{Cotg} A$$

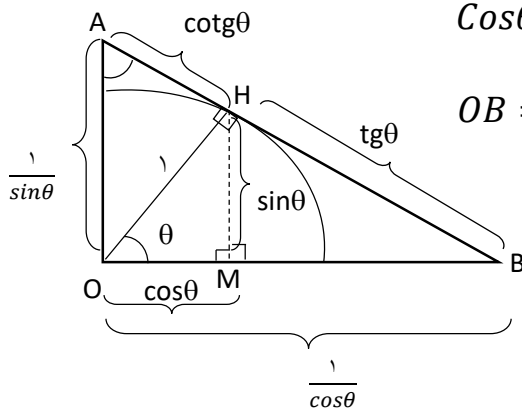
برای اضلاع باقیمانده مثلث OHB را در نظر می گیریم در این مثلث

$$\cos\theta = \frac{OH}{OB} = \frac{1}{OB} \rightarrow$$

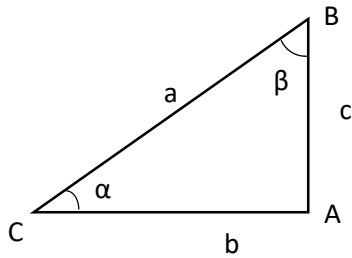
$$OB = \frac{1}{\cos\theta} = \operatorname{Sec}\theta \quad \text{سکانت } \theta$$

$$\operatorname{tg}\theta = \frac{HB}{OH} = \frac{HB}{1} = HB$$

$$\operatorname{tg}\theta = HB$$

زاویه های متمم

$$\alpha + \beta = 90$$

$$\beta = 90 - \alpha$$

$$\sin \beta = \frac{b}{a} \quad \cos \alpha = \frac{b}{a}$$

$$\rightarrow \sin(90 - \alpha) = \cos \alpha$$

و به طور مشابه

$$\cos(90 - \alpha) = \sin \alpha$$

$$\operatorname{tg}(90 - \alpha) = \operatorname{Cotg} \alpha$$

$$\operatorname{Cotg}(90 - \alpha) = \operatorname{tg} \alpha$$

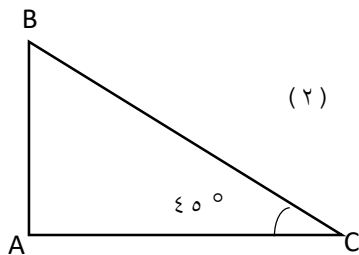
اگر دو زاویه متمم باشند $\alpha + \beta = 90$

$$\cos \beta = \sin \alpha \quad \operatorname{tg} \beta = \operatorname{cotg} \alpha$$

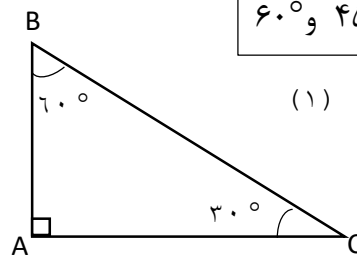
$$\sin \beta = \cos \alpha \quad \operatorname{Cotg} \beta = \operatorname{tg} \alpha$$

$$\sin 20^\circ = \cos 70^\circ \quad \operatorname{tg} 10^\circ = \operatorname{cotg} 80^\circ$$

مثال:

(۲)

(۱)

محاسبه نسبت‌های 30° و 45° و 60°

با توجه به شکلهای بالا نسبت مثلثاتی 30° و 45° و 60° را بدست آورید.

در شکل (۱) $AB=x$ و $BC=2x$ (ضلع مقابل به زاویه 30° نصف وتر است)

و در نتیجه $AC = x\sqrt{3}$ است. در نتیجه

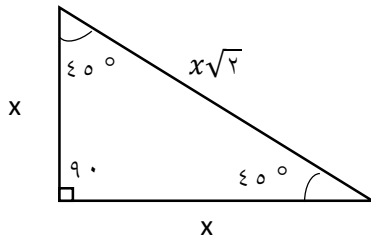
$$\sin 30^\circ = \frac{AB}{BC} = \frac{x}{2x} = \frac{1}{2}$$

$$\cos 30^\circ = \frac{x\sqrt{3}}{2x} = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$\operatorname{tg} 30^\circ = \frac{x}{x\sqrt{3}} = \frac{1}{\sqrt{3}} = \frac{\sqrt{3}}{3}$$

$$\operatorname{Cotg} 30^\circ = \frac{x\sqrt{3}}{x} = \sqrt{3}$$

با توجه به روش بالا نسبت‌های 45° را بدست آورید.

$$\sin 45^\circ = \frac{\sqrt{2}}{2}$$

$$\cos 45^\circ = \frac{\sqrt{2}}{2}$$

$$\operatorname{tg} 45^\circ = 1$$

$$\operatorname{cotg} 45^\circ = 1$$

دو ضلع مساوی

فرمول‌های مقدماتی: با توجه به تعریف $\sin$, $\cos$, tg , cotg

$$\sin^2 c + \cos^2 c = 1$$

$$\operatorname{tg} c = \frac{\sin c}{\cos c}$$

$$\operatorname{Cotg} c = \frac{\cos c}{\sin c}$$

$$\operatorname{tg} c \times \operatorname{Cotg} c = 1$$

$$1 + \operatorname{tg}^2 c = \frac{1}{\cos^2 c}$$

$$1 + \operatorname{cot}^2 c = \frac{1}{\sin^2 c}$$

برای اثبات رابطه‌های بالا کافی است با توجه به تعریف نسبت‌های مثلثاتی به جای آن نسبت جایگذاری کنیم.

مثال: ثابت کنید $\cos^2 x - \sin^2 x = \frac{1 - \tan^2 x}{1 + \tan^2 x}$

مهمترین سوال دانش آموزان در این نوع مسائل از کجا شروع کنیم و از کجا بفهمیم

یک طرف بر حسب $\cos, \sin$ و طرف دوم $\cotg, \tan$ از همین جا شروع می کنیم.

چگونه طرف اول را به $\tan$ تبدیل کنیم؟ با تقسیم به $\cos^2 x$

$$\frac{\cos^2 x}{\cos^2 x} (\cos^2 x - \sin^2 x) = \cos^2 x \left(\frac{\cos^2 x - \sin^2 x}{\cos^2 x} \right) = \cos^2 x (1 - \tan^2 x)$$

$$\frac{1 - \tan^2 x}{\frac{1}{\cos^2 x}} = \frac{1 - \tan^2 x}{1 + \tan^2 x}$$

(همین حالا) لطفا

♦♦ حالا شما از طرف دوم به طرف اول برسید.

مثال (ساده)

$$\frac{\sin x}{1 - \sin x} - \frac{\sin x}{1 + \sin x} = 2 \tan^2 x$$

☞ ثابت کنید

حالا باید چکار کنیم ☞ چه کاری می توانیم انجام بدیم

فکر کنم فهمیدید: مخرج مشترک

$$\frac{\sin x(1 + \sin x) - \sin x(1 - \sin x)}{(1 - \sin x)(1 + \sin x)}$$

مرحله بعد ساده کردن

$$\frac{\cancel{\sin x} + \sin^2 x - \cancel{\sin x} + \sin^2 x}{1 - \sin^2 x} = \frac{2 \sin^2 x}{\cos^2 x} = 2 \tan^2 x$$

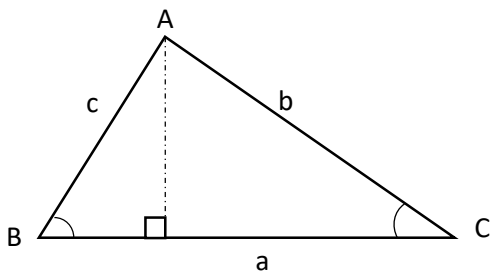
باید به مرحله ای برسیم که با یک نگاه بتوانیم شروع مناسبی پیدا کنیم.

مثال: اگر $\frac{tg^2\theta - 1}{tg\theta - 1} - \frac{1}{\cos^2\theta} = 1$ مقدار $\sin\theta$ را بدست آورید. دقیقه ۱۴:۱۶ ویس فرستاده شد که جابه جاشود در این مسئله کارهایی که باید انجام بدهیم تقریبا واضح هستند اگر اتحاد چاق و لاغر را بلد باشیم صورت را تجزیه می کنیم.

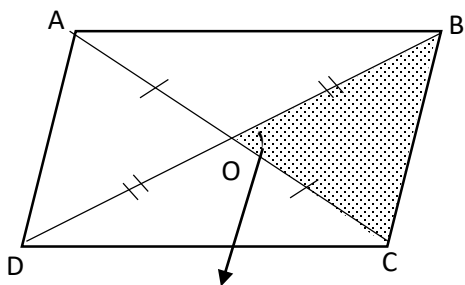
$$\frac{(tg\theta - 1)(tg^2\theta + tg\theta + 1)}{(tg\theta - 1)} - (1 + tg^2\theta) = 1$$

$$\rightarrow tg\theta = 1 \rightarrow \theta = 45^\circ \rightarrow \sin\theta = \frac{\sqrt{2}}{2}$$

محاسبه مساحت مثلث (دو زاویه و ضلع بین)

$$\frac{1}{2}ac \sin B = \frac{1}{2}ab \sin C = \frac{1}{2}bc \sin A$$

$$S = AD \times DC \sin D$$

به طور کلی حاصلضرب دو ضلع مجاور در سینوس زاویه بین آن دو ضلع

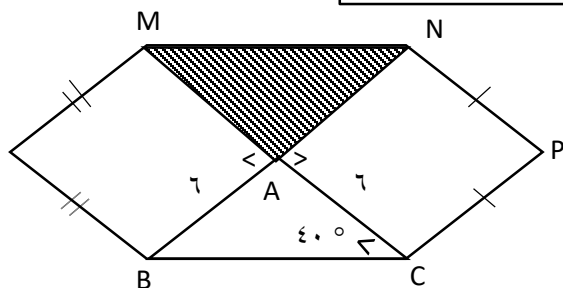
$$S = 4 \times \left(\frac{1}{2}BD \times \frac{1}{2}AC \times \sin O_1\right)$$

یا

$$\frac{1}{2}BD \times AC \times \sin O_1$$

$$\frac{1}{2}BD \times AC \times \sin O_1$$

نصف حاصلضرب دو قطر $\times$ سینوس زاویه بین دو قطر

در شکل مقابل مساحت AMN را بدست آورید.

$$\sin 100^\circ \approx 0.98$$

$$17/0.8(4) \quad 17/64(3) \quad 16/96(2) \quad 16(1)$$

$$S_{MAN} = \frac{1}{2} \times 6 \times 6 \times \sin 80^\circ \text{ بنابراین } MAN=80^\circ \text{ شود}$$

چون $100+80=180$ دو زاویه مکمل و سینوس آنها برابر است

$$S_{MAN} = 18 \times \sin 100 = 18 \times 0.98 = 17.64$$

$$\frac{a}{\sin A} = \frac{b}{\sin B} = \frac{c}{\sin C}$$

قانون سینوسها در هر مثلث

قانون کسینوسها

$$a^2 = b^2 + c^2 - 2bc \cos A$$

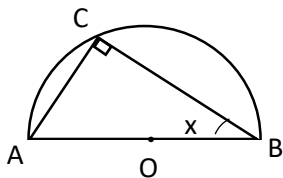
$$b^2 = c^2 + a^2 - 2ac \cos B$$

$$c^2 = a^2 + b^2 - 2ab \cos C$$

جلسه اول را به دقت مرور کنید در صورتی که مطلبی را متوجه نشدید با پشتیبان خود تماس بگیرید.

۱۰ تست حل شده:

۱) در شکل زیر شعاع دایره برابر ۵ و AB قطر دایره است و BC=۸ ، tgx کدام است؟

- ۰/۸(۱)   ۰/۶(۲)   ۰/۵(۳)   ۰/۷۵(۴)

پاسخ:

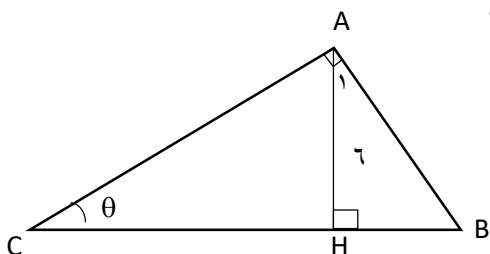
در دایره زاویه روبرو به قطر نصف کمان مقابل 90°

مثلث ABC قائم الزویه است.

$$\begin{cases} AB = 2 \times 5 = 10 \\ BC = 8 \end{cases} \Rightarrow AC^2 = AB^2 - BC^2 \Rightarrow AC^2 = 10^2 - 8^2 = 36 \Rightarrow AC = 6$$

$$\operatorname{tg} x = \frac{AC}{CB} = \frac{6}{8} = 0.75 \quad \text{گزینه ۲}$$

۲) طول ضلع BH، در صورتی که $\sin \theta = \frac{3}{5}$ باشد کدام است؟

- ۶(۱) $\frac{5}{2}$ (۲) $\frac{9}{2}$ (۳)   ۴(۴)

$$\sin \theta = \frac{AH}{AC} \quad \text{در مثلث } \triangle ACH$$

$$\sin^2 \theta + \cos^2 \theta = 1$$

$$\frac{9}{25} + \cos^2 \theta = 1$$

$$\cos^2 \theta = 1 - \frac{9}{25} = \frac{16}{25}$$

$$\cos \theta = \frac{4}{5}$$

$$\sin \theta = \frac{3}{5} = \frac{3}{5} \Rightarrow AC = \frac{6 \times 5}{3} = 10$$

$$\cos \theta = \frac{AC}{BC} \quad \text{در مثلث } \triangle ABC$$

$$BC = \frac{50}{4} = 12.5$$

$$\frac{4}{5} = \frac{10 \cdot 3}{BC \cdot 5} \Rightarrow 4BC = 50 \Rightarrow$$

$$AC^2 = CH^2 + AH^2 \leftarrow \text{در مثلث } \triangle ACH$$

$$100 = 36 + CH^2 \Rightarrow CH = 8$$

$$BH = BC - CH = 12.5 - 8 = 4.5 = \frac{9}{2}$$

$$BH = \frac{9}{2}$$

راه حل یک خطی

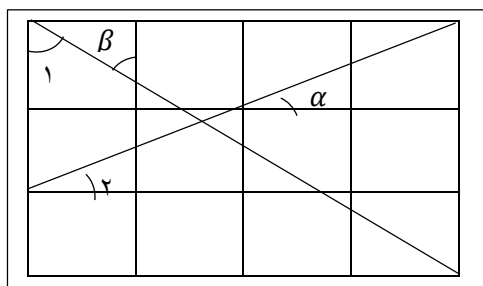
$$\hat{B} \leftarrow \theta = \widehat{HAB}$$

$$\text{tg } \widehat{HAB} = \text{tg } \theta = \frac{3}{4} = \frac{HB}{6} \quad \text{در مثلث } \triangle AHB \quad \text{تگ } \theta = \frac{\sin \theta}{\cos \theta} = \frac{3}{4}$$

$$HB = \frac{18}{4} = \frac{9}{2}$$

(۳) با توجه به شکل مقابل $2 \sin^2 \alpha + \cos \beta$ کدام است. (هر مربع به ضلع ۱ واحد است)

$$\frac{4}{5} \quad (۴) \quad \frac{11}{25} \quad (۳) \quad 2(2) \quad 1(1)$$

با توجه به خطوط موازی و مورب

$$\angle 1 = \angle \beta$$

$$\cos \beta = \cos(\hat{1}) = \frac{3}{5}$$

گزینه (۱)

$$\angle 2 = \alpha \Rightarrow \sin \alpha = \sin(\hat{2}) = \frac{2}{\sqrt{4+16}} = \frac{1}{\sqrt{5}}$$

$$2 \sin^2 \alpha + \cos \beta = \frac{2}{5} + \frac{3}{5} = 1$$

(۴) حاصل $\frac{1}{1+\text{tg}1} + \frac{1}{1+\text{tg}2} + \frac{1}{1+\text{tg}88} + \frac{1}{1+\text{tg}89}$ کدام است؟

$$\frac{3}{4} \quad (۴) \quad \frac{4}{3} \quad (۳) \quad 2(2) \quad 1(1)$$

$$\text{tg } \alpha = \cot \beta$$

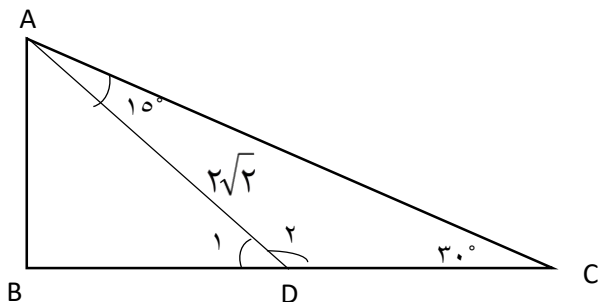
می دانیم اگر دو زاویه متمم باشند یعنی $\alpha + \beta = 90^\circ$

$$\text{tg } 88 = \cot 2 \quad \text{و} \quad \text{tg } 89 = \cot 1$$

نکته: اگر $a \times b = 1$ $\frac{1}{1+a} + \frac{1}{1+b} = 1$ توضیح برای اثبات کافی است به جای b مساوی $\frac{1}{a}$ قرار دهیم

$$\frac{1}{1+\text{tg}1} + \frac{1}{1+\text{tg}2} + \frac{1}{1+\cot 2} + \frac{1}{1+\cot 1} = 2$$

$$\boxed{\frac{1}{1+\text{tg} \alpha} + \frac{1}{1+\cot \alpha} = 1} \quad \text{نتیجه}$$

(۵) در شکل مقابل طول CD چقدر است؟

$$2(\sqrt{3} + 1) \quad (۲) \quad 2(\sqrt{3} - 1) \quad (۱)$$

$$3\sqrt{3} \quad (۴) \quad 2\sqrt{3} \quad (۳)$$

با توجه به شکل مقابل $\hat{D}_1 = 15 + 30 = 45^\circ$

در مثلث $\triangle ABD$ ، $BD = AD \times \cos D_1$

$$= 2\sqrt{2} \times \frac{\sqrt{2}}{2} = 2 \Rightarrow AB = 2$$

مثلث متساوی الساقین

در مثلث $\triangle ABC$ ، $tg 30^\circ = \frac{AB}{BC}$ ، و در نتیجه $\frac{\sqrt{3}}{3} = \frac{2}{BC}$ و در نتیجه $BC = \frac{6}{\sqrt{3}} = 2\sqrt{3}$

$$DC = BC - BD = 2\sqrt{3} - 2 = 2(\sqrt{3} - 1) \quad \text{گزینه ۱}$$

(۶) اگر $\sin \theta \cos \theta = \frac{1}{3}$ ، زاویه حاده باشد $\sin \theta + \cos \theta$ را بدست آورید.

$$\frac{\sqrt{2}}{4} \quad (۴)$$

$$\frac{\sqrt{15}}{3} \quad (۳)$$

$$\frac{\sqrt{5}}{3} \quad (۲)$$

$$\sqrt{2} \quad (۱)$$

$$a^2 + b^2 = (a + b)^2 - 2ab$$

یادآوری

$$\sin^2 \theta + \cos^2 \theta = 1$$

$$(\sin \theta + \cos \theta)^2 - 2 \sin \theta \cos \theta = 1$$

$$(\sin \theta + \cos \theta)^2 = 1 + 2 \sin \theta \cos \theta = 1 + 2 \times \frac{1}{3}$$

گزینه ۳

$$\sin \theta + \cos \theta = \sqrt{\frac{5}{3}} = \frac{\sqrt{5}}{\sqrt{3}} = \frac{\sqrt{15}}{3}$$

(۷) اگر $\cos x = \frac{2}{3}$ حاصل عبارت $\frac{2 \cos x}{1 + \sin x} + 2 \operatorname{tg} x$ کدام است ؟

- (۱) $\frac{4}{3}$ (۲) $\frac{3}{4}$ (۳) ۳   (۴) ۱

توضیح در این مسئله بهتر است به جای محاسبه نسبت‌های مثلثاتی ابتدا عبارت را ساده کنیم .

نکته : اگر مخرج کسر $1 \pm \sin x$ یا $1 \pm \cos x$ باشد اگر صورت و مخرج را در مزدوج آن ضرب کنیم کسر ساده‌تر می شود.

$$\frac{2 \cos x(1 - \sin x)}{(1 + \sin x)(1 - \sin x)} + 2 \operatorname{tg} x$$

$$\frac{1 - \sin^2 x}{\cos^2 x}$$

$$\frac{2 - 2 \sin x}{\cos x} + 2 \operatorname{tg} x = \frac{2}{\cos x} - \cancel{2 \operatorname{tg} x} + \cancel{2 \operatorname{tg} x} = \frac{2}{\frac{2}{3}} = 3$$

گزینه ۳

(۸) حاصل عبارت $A = \frac{1}{\cos^6 x} - \frac{3 \operatorname{tg}^2 x}{\cos^2 x}$ همواره کدام است ؟

- (۱) $1 + \operatorname{tg}^2 x$ (۲) $1 + \operatorname{tg}^2 x$ (۳) $1 + \operatorname{tg}^2 x$ (۴) $1 + \operatorname{tg}^2 x$

روش تستی چون تساوی باید همواره برقرار باشد به جای x یک زاویه دلخواه و مناسب قرار می دهیم (60°) از همه مناسب تر است) چرا ؟

$$A = \frac{1}{\left(\frac{1}{2}\right)^6} - \frac{3(\sqrt{3})^2}{\left(\frac{1}{2}\right)^2} = 64 - 36 = 28$$

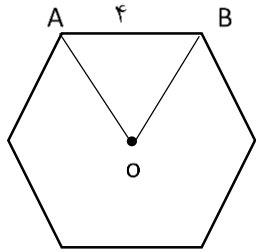
اگر 60° در گزینه ها امتحان کنیم گزینه ۴ برابر ۲۸ می شود.
روش دوم :

$$\frac{1}{\cos^6 x} - \frac{3 \operatorname{tg}^2 x}{\cos^2 x} = \left(\frac{1}{\cos^2 x}\right)^3 - 3 \operatorname{tg}^2 x \left(\frac{1}{\cos^2 x}\right)$$

$$(1 + \operatorname{tg}^2 x)^3 - 3 \operatorname{tg}^2 x (1 + \operatorname{tg}^2 x) = 1^3 + 3(1)^2 \operatorname{tg}^2 x + 3(\operatorname{tg}^2 x)^2 (1) + \operatorname{tg}^6 x$$

$$-3 \operatorname{tg}^2 x - 3 \operatorname{tg}^4 x = 1 + \operatorname{tg}^6 x$$

$$(a+b)^3 = a^3 + 3a^2b + 3ab^2 + b^3$$

۹) مساحت یک شش ضلعی منتظم به ضلع ۴ کدام است؟

$۸\sqrt{3}$ (۴) $۲۴\sqrt{3}$ (۳) $۱۶\sqrt{3}$ (۲) $۱۲\sqrt{3}$ (۱)

نکته: در شش ضلعی منتظم اگر از مرکز به رئوس آن وصل کنیم

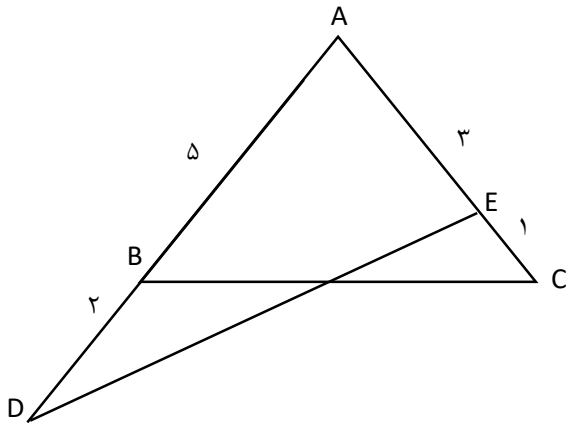
۶ مثلث متساوی الاضلاع مساوی بدست می آید

در مثلث OAB $OA = 4, OB = 4$ و زاویه بین آنها 60° است.

$$S_{OAB} = \frac{1}{2} OA \times OB \times \sin 60^\circ = \frac{1}{2} \times 4 \times 4 \times \frac{\sqrt{3}}{2} = 4\sqrt{3}$$

$$S = 6 \times 4\sqrt{3} = 24\sqrt{3}$$

۱۰) در شکل نسبت $\frac{S_{ADE}}{S_{ABC}}$ چقدر است؟

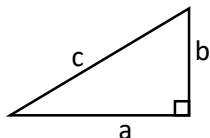

$$\frac{S_{ADE}}{S_{ABC}} = \frac{\frac{1}{2} AD \times AE \times \sin A}{\frac{1}{2} AB \times AC \times \sin A}$$

$$\frac{S_{ADE}}{S_{ABC}} = \frac{3 \times 1}{5 \times 4} = \frac{3}{20}$$

تمرین اول

(۱) با در دست داشتن $\cot \alpha = \frac{2}{3}$ و $\cos \alpha$ را بدست آورید.

(۲) در مثلث روبه رو اگر $\frac{b}{c} = \frac{1}{3}$ باشد، $\frac{a}{b}$ را بیابید.

(۳) اگر $\sin \alpha = a + 2b$ و $\cos \alpha = 2a - 3b$ و همچنین $5a^2 + 13b^2 = 17$ باشد، آنگاه حاصل ab را بیابید.

(۴) درستی اتحاد زیر را بررسی کنید:

$$\frac{1 - \cos \alpha}{\tan^2 \alpha} = \frac{\cos^2 \alpha}{1 + \cos \alpha}$$

(۵) درستی اتحاد زیر را بررسی کنید.

$$\frac{(1 + \tan^2 \alpha) \cos^2 \alpha}{\cot \alpha} = \tan \alpha$$

(۶) درستی اتحاد زیر را بررسی کنید.

$$1 - \frac{\cos^2 x}{1 + \sin x} = \sin x$$

(۷) درستی اتحاد زیر را بررسی کنید.

$$\frac{\sin^2 \alpha - \cos^2 \alpha}{\cos \alpha (\tan \alpha - 1)} = \sin \alpha + \cos \alpha$$

(۸) اگر $\tan \alpha = \frac{-4}{3}$ و α زاویه‌ای در ناحیه چهارم مثلثاتی باشد، نسبت های دیگر مثلثاتی زاویه α را به دست

آورید.

(۹) اگر $\tan 24^\circ = \sqrt{3}$ ، آنگاه نسبت های دیگر مثلثاتی زاویه 24° را به دست آورید.

(۱۰) با فرض با معنی بودن هر کسر، درستی هر یک از تساوی های زیر را بررسی کنید.

$$\frac{\cos}{1 + \sin \theta} = \frac{1 - \sin}{\cos \theta} \quad (\text{ب}) \quad \frac{1}{\sin \theta} \times \tan \theta = \frac{1}{\cos \theta} \quad (\text{الف})$$

$$\frac{1}{\cos x} - \tan x = \frac{\cos x}{1 + \sin x} \quad (\text{ث}) \quad 1 - \frac{\cos^2 x}{1 + \sin x} = \sin x \quad (\text{ت}) \quad \frac{1 + \tan \alpha}{1 + \cot \alpha} = \tan \alpha \quad (\text{پ})$$

تمرین دوم

(۱) اگر داشته باشیم $\sin \alpha = 0/6$ ، $\cot \alpha$ را بدست آورید.

(۲) با فرض $\cot \alpha = 2$ ، حاصل عبارت زیر را بدست آورید.

$$\frac{2 \cos \alpha - \sin \alpha}{3 \sin \alpha + \cos \alpha}$$

(۳) در صورتیکه $\cot \alpha = \frac{1}{5}$ ، حاصل $\frac{1}{\cos^2 \alpha} - 1$ را بدست آورید.

(۴) اگر $\cos^4 \alpha = \frac{1}{3}$ ، حاصل عبارت $(2 + \cos^2 \alpha)(\sin^2 \alpha + 1)$ را بیابید.

(۵) درستی اتحاد زیر را بررسی کنید.

$$\frac{\tan \alpha - \sin \alpha}{1 - \cos \alpha} = \tan \alpha$$

(۶) درستی اتحاد زیر را بررسی کنید.

$$\left(\frac{1}{\cos \alpha} + \tan \alpha \right) (1 - \sin \alpha) = \cos \alpha$$

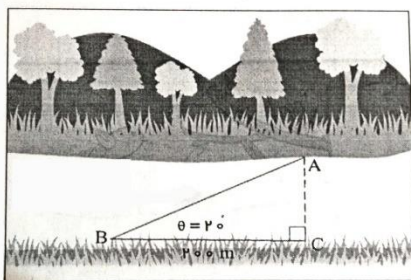
(۷) درستی اتحاد زیر را بررسی کنید.

$$\sqrt{\frac{\left(\frac{1}{\sin \alpha} - \sin \alpha \right) \cot \alpha}{\cos \alpha}} = |\cot \alpha|$$

(۸) فرض کنید α زاویه‌ای در ناحیه دوم مثلثاتی باشد و $\cos \alpha = -\frac{3}{5}$ ، نسبت های مثلثاتی دیگر زاویه α را به دست آورید.

(۹) اگر $\sin 135^\circ = \frac{\sqrt{2}}{2}$ ، آنگاه نسبت های دیگر مثلثاتی زاویه 135° را به دست آورید.

(۱۰) شخصی می خواهد عرض یک رودخانه را اندازه گیری کند. او ابتدا مطابق شکل، نقطه ای چون C و سپس

نقطه ای مانند A را در امتداد C و در طرف دیگر رودخانه مشخص می کند و به اندازه ۲۰۰ متر از C به صورت افقی در امتداد رودخانه حرکت می کند تا به نقطه B برسد. اگر زاویه دید این شخص (A نقطه B به نقطه A)، 20° باشد و $\sin 20^\circ = 0/34$ ، او چگونه می تواند عرض

رودخانه را محاسبه کند؟ (پاسخ خود را تا دو رقم اعشار برحسب متر بنویسید)